

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 24 maja 2023 r.

Znak: ZPS-3.431.10.2.2023.PM

**Pani
Wiesława Szczotok
Dyrektor
Schroniska dla Osób Bezdomnych
MARKOT
w Łagiewnikach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹ i rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej² zespół inspektorów Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w dniach 3-5 kwietnia 2023 r. kontrolę kompleksową w Stowarzyszeniu MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Łagiewnikach. W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 12 maja 2023 r., przedstawiam Pani wystąpienie pokontrolne.

Działalność Stowarzyszenia MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Łagiewnikach w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami³.

Placówka Stowarzyszenie MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT mieści się w miejscowości Łagiewniki 1, Gmina Resko i wchodzi w strukturę Stowarzyszenia MONAR z siedzibą w Warszawie. Stowarzyszenie działa na podstawie statutu, zgodnie z którym jego celem są m.in.: świadczenie wszechstronnej pomocy na rzecz osób i grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, prowadzenie działalności społecznie użytecznej, ochrona zdrowia społeczeństwa. Stowarzyszenie prowadzi działalność m.in. na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Organizację i zadania Placówki reguluje Regulamin Schroniska. Zgodnie z Regulaminem Placówką kieruje kierownik, który ponosi pełną odpowiedzialność przed Zarządem Głównym Stowarzyszenia MONAR za właściwe funkcjonowanie Schroniska.

Placówka przeznaczona jest dla 39 mężczyzn. Na dzień kontroli 16 osób przebywających w Schronisku zostało skierowanych przez gminy na podstawie decyzji administracyjnej,

¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901).

² Rozporządzenie Ministra rodziny i Polityki społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285)

³ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna

a 3 osoby przebywały w Hostelu będącym jednostką wewnętrzną Schroniska. Dla każdej z osób prowadzona była indywidualna dokumentacja. W aktach mieszkańców znajdowały się: decyzja administracyjna, kontrakt na pobyt osoby bezdomnej (zawarty pomiędzy dyrektorem schroniska a osobą bezdomną), karta ewidencyjna podopiecznego oraz historia jego pobytu. W dokumentacji znajdowały się również: oświadczenia mieszkańca o zapoznaniu się z regulaminem placówki, karta praw i obowiązków mieszkańca, a także oświadczenia wskazujące osoby do kontaktu na wypadek choroby lub śmierci. W Schronisku funkcjonowała książka zameldowań, która zawierała dane osób bezdomnych przyjętych do Placówki.

Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać, co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. W wyniku analizy akt osobowych ustalono, że dyrektor spełnia określone wymogi do kierowania jednostką.

Wymagania kwalifikacyjne pracowników socjalnych określa art. 116 ust. 1 oraz art. 156 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni⁴ w schronisku powinien być zatrudniony co najmniej jeden pracownik socjalny, na nie więcej niż 50 osób w nim przebywających. Ustalono, że Schronisko zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracownika socjalnego, który posiada odpowiednie kwalifikacje.

Wymagania kwalifikacyjne opiekunów w schronisku określa art. 48a ust. 2g pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, który wskazuje, że do wykonywania czynności w zakresie usług świadczonych w schronisku dla osób bezdomnych zatrudnia się opiekunów posiadających:

- a) wykształcenie zasadnicze branżowe lub zasadnicze zawodowe, co najmniej roczne doświadczenie w pracy z osobami bezdomnymi oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy lub
- b) wykształcenie co najmniej średnie lub średnie branżowe oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Ustalono, że na dzień kontroli w Schronisku nie było zatrudnionych osób na stanowisku opiekuna, co jest niezgodne z przepisami ustawy.

Schronisko świadczy usługi przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu. Mieszkańcy schroniska mają zapewnioną możliwość:

- całodobowego przebywania w schronisku, gdzie zapewnione jest miejsce do spania w ogrzewanym pomieszczeniu,
- spożycia posiłku oraz dostępu do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju,
- korzystania z prysznicy, prania i suszenia odzieży,
- wymiany odzieży,
- dostępu do informacji o dostępnych formach pomocy, a w razie potrzeby pomoc w jej zorganizowaniu,
- korzystania z usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności społecznej.

⁴ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. z 2018 r. poz. 896)

Na podstawie przeprowadzonych oględzin budynku ustalono, że w Schronisku znajduje się 8 pomieszczeń mieszkalnych. Na dzień kontroli w placówce przebywało łącznie 19 osób. Pomieszczenia mieszkalne mają co najmniej 1 okno, zapewniony jest swobodny dostęp do szaf oraz łóżek wyposażonych w materac i komplet pościeli (tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na kołdrę).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu mieszkalnym nie może być mniejsza niż 4 m²/osobę (w przypadku łóżek piętrowych nie mniejsza niż 3 m²/osobę). W wyniku oględzin stwierdzono, że w 8 pomieszczeniach mieszkalnych są łącznie 34 miejsca, a więc mniej, niż liczba miejsc ujęta w Regulaminie Schroniska. Dyrektorowi wskazano na konieczność dostosowania ilości łóżek adekwatnie do regulaminowej liczby miejsc w Schronisku.

Schronisko zostało wyposażone w odpowiednią liczbę misek ustępowych i urządzeń natryskowych, która określona jest rozporządzeniem w sprawie minimalnych standardów. Zgodnie z rozporządzeniem w schronisku powinien znajdować się 1 pisuar dla 20 mężczyzn oraz 1 umywalka dla 5 osób. Podczas oględzin obiektu stwierdzono, że placówka nie posiada pisuarów, a liczba umywalk nie spełnia wymogów rozporządzenia. W budynku Schroniska znajdują się wymagane przez standard pomieszczenia ogólnego przeznaczenia.

W okresie objętym kontrolą Schronisko dla Osób Bezdomnych w Łagiewnikach wykazało 30 umów podpisanych z gminami, dotyczących zapewnienia tymczasowego schronienia osobom bezdomnym. Tylko w 5 przypadkach w umowach została wskazana ilość miejsc jaką zobowiązuje się zapewnić Schronisko. Dyrektorowi wskazano, że może stwarzać to niebezpieczeństwo braku możliwości zapewnienia miejsc schronienia dla wszystkich osób bezdomnych skierowanych przez gminy, biorąc pod uwagę liczbę miejsc w Placówce określoną Regulaminem. Zgodnie z oświadczeniem dyrektora kwestia zawieranych umów z gminami zostanie uregulowana.

Za stwierdzoną podczas kontroli nieprawidłowość, a także niedostosowanie kontrolowanej placówki do minimalnych standardów określonych rozporządzeniem odpowiedzialność ponosi kierownik kontrolowanej jednostki.

W związku z powyższym na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

zalecam

jako zalecenie znaczące w obszarze zatrudnienia:

- zatrudnić opiekunów zgodnie z art. 48a ust. 2g pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji powyższego zalecenia

Ponadto zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 8 lutego 2018 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. poz. 700) *podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy ogrzewalnie,*

noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, niespełniające standardów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są obowiązane dostosować do tych standardów ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, do dnia 31 grudnia 2023 r.

Informuję, że jest Pani zobowiązana dostosować Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Łagiewnikach do minimalnych standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ww. terminie.

W celu dostosowania Placówki należy zapewnić odpowiednią ilość pisuarów oraz umywalek.

Wobec powyższego proszę również o przekazanie pisemnej informacji o podjętych działaniach mających na celu dostosowanie kontrolowanej jednostki do minimalnych standardów.

Do wiadomości:
- Zarząd Główny Stowarzyszenia MONAR w Warszawie

Właściwe podpisy na oryginale